

**AVRUPA TOPLULUĞU VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA
UYUŞTURUCU VEYA PSİKOTROP MADDELERİN YASADIŞI
ÜRETİMİNDE SIKÇA KULLANILAN ARA VE KİMYASAL
MADDELERE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 28.4.2004 Sayı: 25446)

Kanun No
5138

Kabul Tarihi
21.4.2004

MADDE 1. - “Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Uyuşturucu veya Psikotrop Maddelerin Yasadışı Üretiminde Sıkça Kullanılan Ara ve Kimyasal Maddelelere Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**AVRUPA TOPLULUĞU VE TÜRKİYE
CUMHURİYETİ ARASINDA
UYUŞTURUCU VEYA PSİKOTROP MADDELERİN YASADIŞI ÜRETİMİNDE
SIKÇA KULLANILAN ARA VE KİMYASAL MADDELERE DAİR
ANLAŞMA**

Bu metinde "Topluluk" olarak geçen "AVRUPA TOPLULUĞU" ile "Türkiye" olarak geçen "TÜRKİYE CUMHURİYETİ" ve her ikisini kasteden "Anlaşmacı Taraflar";

20 Aralık 1988 tarihinde Viyana'da imzalanan ve bu metinde "1988 Sözleşmesi" olarak geçen Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı 1988 Birleşmiş Milletler Sözleşmesi çerçevesinde;

Bu amaçlarla sıkça kullanılan ara ve kimyasal maddelerin kaçağa kaymasını engellemek suretiyle uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı üretimini önlemeyi ve bununla mücadele etmeyi kararlaştırarak;

5138

21.4.2004

1988 Sözleşmesi'nin 12. maddesini kabul ederek;

15 Temmuz 1991 tarihindeki Londra G-7 Ekonomik Zirvesi'nde onaylanan Kimyasal Eylem Görev Grubu'nun (CATF) nihai raporunu kabul ederek ve bu maddelerin ihracatı ile ithalatını yapan ve transit konumunda olan bölge ve ülkeler arasında ikili anlaşmalar yapmak suretiyle uluslararası işbirliğini güçlendirmeye yönelik tavsiyeye katılarak;

Uluslararası ticaretin sözkonusu ürünlerin kaçığa kaymalarına yönelik kullanılabilceğine ve özellikle ihracat ve ithalat kontrollerini birbirlerine bağlayarak ve geniş işbirliği sağlayarak, ilgili bölgeler arasında anlaşmalar yapmanın ve uygulamanın gerekli olduğuna kani olarak;

Denetim altında olan maddelerin kaçığa kaymasını engellemek için Türkiye ve Topluluk arasında, özellikle de Türkiye'yi aday ülke olarak tanıyan Helsinki kararları doğrultusunda, yardım ve işbirliği mekanizmalarını uluslararası düzeyde karara varılmış yönlendirme ve eylemlerle uyum içinde tesis etmeye yönelik ortak taahhütlerini doğrulayarak;

Bu tür kimyasal maddelerin esasen ve geniş ölçüde meşru amaçlar için kullanıldığını ve uluslararası ticaretin aşırı denetim usulleriyle engellenmemesi gerektiğini kabul ederek;

Uyuşturucu veya psikotrop maddelerin yasadışı üretiminde sıkça kullanılan ara ve kimyasal maddelerin kaçığa kaymasının önlenmesine dair bir anlaşma yapmaya karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki kişileri tam yetkili temsilci olarak tayin etmişlerdir:

AVRUPA TOPLULUĞU adına:

Dimitrios RALLIS

Avrupa Toplulukları Nezdinde Yunanistan Daimi Temsilci Yardımcısı

Robert VERRUE

Genel Müdür, Avrupa Toplulukları Komisyonu Vergilendirme ve Gümrük Birliği Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ adına:

Mustafa Oğuz DEMİRALP

Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçi

Avrupa Birliği Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi

Tam ve uygun bir biçimde yetki belgelerini değiştirerek AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA MUTABIK KALMIŞLARDIR:

MADDE 1

Anlaşmanın Kapsamı

1. Bu anlaşma, ticaret ve sanayinin meşru çıkarlarının tanınmasına bağlı kalmak kaydıyla, uyuşturucu veya psikotrop maddelerin yasadışı üretiminde sıkça kullanılan maddelerin kaçığa kaymasını önlemek için Anlaşmacı Taraflar arasındaki idari işbirliğini güçlendirmeye yönelik önlemlerin alınmasını öngörmektedir.

2. Bu amaçla, Anlaşmacı Taraflar özellikle aşağıdaki hususlarda, bu anlaşmada öngörüldüğü biçimde birbirlerine yardım edeceklerdir:

55138

21.4.2004

- 3. fıkrada değinilen maddelere ilişkin ticaretin, yasadışı amaçlara kaymalarının önlenmesi amacıyla denetlenmesi,

- Madde ticaretinin izlenmesine ilişkin ilgili yasaların doğru bir biçimde uygulanmasını temin ederek, idari yardımın sağlanması.

3. Bu Anlaşma, dokuzuncu maddede sağlanan Ortak İzleme Grubu'nun yetkisi dahilinde benimsenebilecek olası değişikliklere bağlı kalmak kaydıyla, 1988 Sözleşmesi'nin ekinde sıralanan bu metinde de "denetim altında olan maddeler" olarak geçen kimyasal maddelere uygulanır.

MADDE 2

Ticaretin İzlenmesi

1. Anlaşmacı Taraflar denetim altında olan maddelerin, uyuşturucu veya psicotrop maddelerin yasadışı üretimine kayabileceklerine dair makul gerekçeye sahipse, özellikle de yükleme sıradışı miktarlarda veya sıradışı koşullarda gerçekleşiyorsa, kendi inisiyatifleriyle birbirlerine danışacaklar ve birbirlerini bilgilendireceklerdir.

2. Bu Anlaşmanın Ek-A'sında sıralanan denetim altında olan maddeler bağlamında, Anlaşmacı Taraflardan ihraç edenin yetkili makamı, ihraç izninin verildiği anda, ancak sevkiyattan önce ihracat izninin bir örneğini Anlaşmacı Taraflardan ithal edenin yetkili makamına gönderecektir. İlgilinin ihracat ülkesinde birden fazla ihracat işlemi kapsayan açık münferit bir ihracat izninden faydalanması durumunda özel bilgi sağlanacaktır.

3. Bu Anlaşmanın Ek-B'sinde sıralanan denetim altında olan maddeler bağlamında, Anlaşmacı Taraflardan ihraç edenin yetkili makamı ihracat izninin bir örneğini Anlaşmacı Taraflardan ithal edenin yetkili makamına gönderecek ve ancak Anlaşmacı Taraflardan ithal edenin onay vermesi halinde ihracata izin verilecektir.

4. Anlaşmacı Taraflar, bu maddeye istinaden temin edilmiş herhangi bir bilgiye veya talep edilmiş herhangi bir önleme ilişkin gerekli geribildirimini birbirlerine mümkün olan en kısa sürede sağlamayı üstlenirler.

5. Yukarıda belirtilen ticari kontrol önlemlerini yerine getirirken, ticaretin meşru çıkarlarına tam olarak riayet edilmelidir. Özellikle de, 3. fıkrada belirtilen hallerde, Anlaşmacı Taraflardan ihraç edenin mesajının ithal eden tarafından alınmasından sonraki 15 işgünü içinde yanıt verilmelidir. Bu süre zarfında yanıtın verilmemesi ithalat izninin verilmesi olarak değerlendirilir. İthalat iznine yapılan ret Anlaşmacı Taraflardan ihracatı yapana bu süre içinde ret nedenleri belirtilerek yazılı olarak bildirilecektir.

Madde 3

Sevkiyatın Ertelenmesi

1. Anlaşmacı Taraflardan herhangi birinin, denetim altında olan maddelerin, uyuşturucu veya psicotrop maddelerin yasadışı üretime kayabileceklerine dair makul gerekçeye sahip olması durumunda, veya Madde 2(3)'te tanımlanan hallerde, Anlaşmacı Taraflardan ithal edenin erteleme talep etmesi durumunda, sevkiyatlar teknik olarak alınması gereken önlemlerin uygulanmasına halel gelmemesi kaydıyla ertelenecektir.

2. Anlaşmacı Taraflar şüpheli operasyonlara ilişkin bilgi temini konusunda birbiriyle işbirliği yapacaklardır.

MADDE 4

Karşılıklı İdari Yardım

1. Anlaşmacı Taraflar, denetim altında olan maddelerin, uyuşturucu veya psikotrop maddelerin yasadışı üretimine kaymasını önlemek için kendi inisiyatifleriyle ya da talep üzerine birbirlerine bilgi sağlayacaklar ve şüpheli durumları inceleyeceklerdir. Gerekliğinde, kaçağa kaymayı engellemek için uygun olan önleyici tedbirleri alacaklardır.

2. Herhangi bir bilgi verilmesi veya önlem alınması talebine mümkün olan en kısa sürede uyulacaktır.

3. İdari yardım talepleri, talebin yapıldığı Anlaşmacı Tarafın yasal hükümler veya yönetsel düzenleyici kurallarına uygun olarak yerine getirilecektir.

4. Anlaşmacı Tarafın tam yetkili memurları, diğer Anlaşmacı Tarafın rızasıyla ve bu tarafça belirtilen koşullara bağlı kalmak kaydıyla, diğer Anlaşmacı Tarafın topraklarında yürütülen soruşturmalarda hazır bulunabileceklerdir.

5. Anlaşmacı Taraflar, delil toplamayı kolaylaştırmak için birbirlerine yardım edeceklerdir.

6. Bu madde çerçevesinde sağlanan idari yardım, ceza işlerinde karşılıklı adli yardımla ilgili kurallara hanel getirmeyecek veya adli makamın talebi üzerine yürütülen kuvvetlerde elde edilen bilgilere, bu tür bilgilere ilişkin haberleşmeye o makam tarafından izin verildiği durumlar dışında uygulanmayacaktır.

7. Uyuşturucu veya psikotrop maddelerin yasadışı üretiminde sıkça kullanılan ancak bu anlaşma kapsamına dahil edilmeyen kimyasal maddelere ilişkin bilgi istenebilecektir.

MADDE 5

Bilgi Alış-verişi ve Gizlilik

1. Anlaşmacı Taraflar'ın herbirine uygulanabilen kurallara bağlı olarak bu Anlaşma'ya istinaden iletilen herhangi bir bilgi, hangi biçimde olursa olsun, gizli ve sınırlı niteliktedir. Bu bilgi resmi gizlilik derecesini haiz olacak ve bilgiyi alan Anlaşmacı Tarafın ilgili yasal veya idari hükümleri ve Topluluk makamlarına uygulanan aynı nitelikli hükümler çerçevesinde benzeri bilgilere sağlanan korumadan faydalanacaklardır.

2. Teşhis edilmiş veya teşhis edilebilir bir şahsa ait bütün bilgilerin kastedildiği şahsi veriler, sadece Anlaşmacı Taraflar'dan alıcı tarafın bu tür verileri en azından temin eden kadar korumayı üstlendiği durumlarda karşılıklı olarak değiştirilebilir. Bu amaçla, Anlaşmacı Taraflar birbirlerine, mümkün olduğu takdirde, Üye Ülkelerde yürürlükte olan yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere, uygulanmakta olan kurallar hakkında bilgi aktarırlar.

3. Madde 3'te yer alan denetim altında olan maddelere ilişkin yasalara uymaktaki yetersizliklerden kaynaklanan adli veya idari soruşturmalarda, bu Anlaşma'ya göre elde edilen bilgilerin kullanımının, bu Anlaşma'nın amaçlarına yönelik olduğu mütalaa edilir. Böylece, Anlaşmacı Taraflar, kanıt kayıtları, raporları ve ifadeleriyle mahkemeye getirilen davalarda veya suçlamalarda, bu Anlaşma'nın hükümleri uyarınca elde edilen bilgileri ve başvuru belgeleri kanıt olarak kullanabilirler. Bu bilgileri temin eden veya bu belgelere ulaşılmasını sağlayan yetkili makama bilgi ve belgelerin kullanıldığı bildirilir.

5138

21.4.2004

4. Elde edilen bilgiler yalnızca bu Anlaşma'nın amaçları için kullanılır. Anlaşmacı Taraflar'dan birisi bu bilgileri başka bir amaç için kullanmayı istemesi durumunda, öncelikle bilgiyi temin eden makamın yazılı onayını alması gerekir. Bu tür kullanım o makam tarafından kararlaştırılan her kısıtlamaya tabi olacaktır.

MADDE 6

Yardım Sağlama Zorunluluğunun İstisnaları

1. Bu Anlaşma'ya göre, Anlaşmacı bir Tarafın yardımın aşağıdaki özellikleri taşıdığını düşünmesi halinde, yardım reddedilebilir veya bazı koşulların veya gerekliliklerin yerine getirilmesine bağlanabilir:

(a) Bu Anlaşma'ya göre yardım sağlaması talep edilen Türkiye veya Topluluğa Üye bir Devlet'in egemenliğine hâle getirebilecek; veya;

(b) Kamu politikasına, güvenliğine veya diğer önemli çıkarlara, özellikle de 5. maddenin 2. fıkrasında sözedilen durumlara hâle getirebilecek; veya;

(c) Sınai, ticari veya profesyonel bir sırrı ihlal eden.

2. Yardım, talebin yapıldığı makam tarafından devam eden bir soruşturma, kovuşturma veya cezai takibata müdahale edeceği gerekçesiyle ertelenebilir. Bu durumda, talebin yapıldığı makam, istediği koşullara bağlı olmak kaydıyla, yardımın yapılıp yapılmayacağını belirlemek üzere başvuruyu yapan makama danışacaktır.

3. Başvuran makam, talep edildiği takdirde kendi başına sağlayamayacağı yardımı talep ettiğinde, talebinde bu hususa dikkat çekmelidir. Bu tür bir talebin nasıl karşılanacağına karar vermek, talebin yapıldığı makamı ilgilendirir.

4. 1. ve 2. fıkralarda sözedilen durumlarda, talebin yapıldığı makamın kararı ve gerekçeleri başvuran makama gecikmeksizin iletilecektir.

MADDE 7

Teknik ve Bilimsel İşbirliği

Anlaşmacı Taraflar kaççağa kayma ve karşı önlemler alanında idari ve icrai yapıları güçlendirmek ve ticaret ile sanayi alanında işbirliğini geliştirmek de dahil olmak üzere ve karşı önlemlerin yanısıra yeni kaççağa kayma yöntemlerinin tespitinde işbirliği yaparlar. Bu tür teknik işbirliği, ilgili yetkililer için özellikle eğitim ve değişim programlarıyla ilgili olabilir.

MADDE 8

Uygulama Önlemleri

1. Anlaşmacı Taraflar'ın herbiri bu Anlaşma'nın uygulanmasını koordine etmek için yetkili bir makam veya makamlar tayin edecektir. Bu makamlar, bu Anlaşma'nın amaçları bakımından birbirleriyle doğrudan temas kuracaklardır.

2. Anlaşmacı Taraflar birbirlerine danışacaklar ve bu Anlaşma'nın hükümlerine uygun olarak onaylanan uygulama kurallarının ayrıntıları konusunda sonradan birbirlerini bilgilendireceklerdir.

MADDE 9

Ortak İzleme Grubu

1. Ara ve kimyasal maddelerin denetimi konusunda bu Anlaşma'nın Anlaşmacı Taraflar'dan her birinin temsil edileceği ve bu metinde "Ortak İzleme Grubu" olarak adlandırılan Ortak bir İzleme Grubu kurulmuştur.

2. Ortak İzleme Grubu, karşılıklı anlaşmaya göre hareket edecektir. Kendi usul kurallarını kendisi kabul edecektir.

3. Ortak İzleme Grubu, karşılıklı anlaşmayla belirlenen tarihte, yerde ve programla, normal olarak yılda bir kez toplanacaktır.

Ortak İzleme Grubu'nun olağanüstü toplantıları, Anlaşmacı Taraflar'ın karşılıklı anlaşmasıyla yapılabilir.

MADDE 10

Ortak İzleme Grubu'nun Rolü

1. Ortak İzleme Grubu bu Anlaşma'yı idare edecek ve uygun bir biçimde yerine getirilmesini sağlayacaktır. Bu amaçla:

- Bu Anlaşma'nın doğru biçimde işlenmesini sağlamak için gerekli yolları inceleyecek ve geliştirecektir.

- Anlaşmacı Taraflar'ca bu Anlaşma'nın uygulanışındaki deneyimleri hakkında düzenli olarak bilgilendirilecektir.

- 2. fıkra da öngörülen durumlarda karar verecektir.

- 3. fıkra da öngörülen durumlarda tavsiyelerde bulunacaktır.

- 7. Madde'de sözedilen teknik işbirliği önlemlerini inceleyecek ve geliştirecektir.

- Ara ve kimyasal maddeler ile ilgili konularında mümkün olan diğer işbirliği biçimlerini inceleyecek ve geliştirecektir.

2. Ortak İzleme Grubu Ek-A ve B'yi değiştirmeye yönelik kararları karşılıklı rıza ile onaylayacaktır.

Bu tür kararlar, Anlaşmacı Taraflar'ca kendi mevzuatlarına uygun olarak uygulanacaktır.

Eğer Ortak İzleme Grubu'nda Anlaşmacı Tarafın bir temsilcisi bu amaçla gerekli olan usulleri tamamlamak kaydıyla bir kararı kabul ettiyse, karar, tarihin belirtilmemesi durumunda, usullerin tamamlanmasının bildirilmesinden sonraki ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

3. Ortak İzleme Grubu, Anlaşmacı Taraflar'a aşağıdaki konularda tavsiyelerde bulunacaktır:

(a) Bu Anlaşma'ya yapılacak değişiklikler;

(b) Bu Anlaşma'nın uygulanması için gereken diğer önlemler.

MADDE 11

Diğer Anlaşmalarda Bulunan Yükümlülükler

1. Avrupa Topluluğu'nun ve Üye Devletlerin bu konudaki yetkileri dikkate alınarak, bu Anlaşma'nın hükümleri:

- Anlaşmacı Taraflar'ın başka bir uluslararası anlaşma veya sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

- Üye Devletlerden biriyle Türkiye arasında yapılmış veya yapılabilecek denetim altında olan maddelere ilişkin anlaşmaların tamamlayıcı anlaşması sayılacaktır.

- Avrupa Toplulukları Komisyonu'nun yetkili bölümleri ile Üye Devletlerin ilgili bölümleri arasında Topluluğun yararına olabilecek ve bu Anlaşma çerçevesinde elde edilen herhangi bir bilginin iletişimini denetleyen Topluluk hükümlerini etkilemeyecektir.

2. 1. Fıkra hükümlerine rağmen, bu Anlaşma'nın hükümleri, Üye Devletlerden biriyle Türkiye arasında denetim altında olan maddeler hakkında yapılmış veya yapılabilecek herhangi bir ikili anlaşmanın hükümleriyle bağdaşmaması durumunda, ikili anlaşmaya göre öncelik taşıyacaktır.

3. Bu Anlaşma'nın uygulanabilirliğine ilişkin sorunlar açısından ise, Anlaşmacı Taraflar sorunları, 9. maddeye göre kurulan Ortak İzleme Grubu çerçevesinde çözmek için birbirleriyle istişare edeceklerdir.

4. Anlaşmacı Taraflar, denetim altında olan maddeler hakkında diğer ülkelerle alınmış önlemlerin herbirini de birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 12

Yürürlüğe Girme

Bu Anlaşma, Anlaşmacı Taraflar'dan herbiri için uygulanan kurallara göre Anlaşmacı Taraflar'ın onay, kabul veya uygun bulmaya ilişkin ilgili belgelerini birbirlerine tevdi ettikleri tarihi müteakip ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

MADDE 13

Süre ve Fesih

1. Bu Anlaşma 5 yıl süreyle geçerlidir ve başka türlü istenmediği takdirde, bu dönemi izleyen diğer dönemlerde aynı süre için kontratsız olarak yenilenecektir. Bu Anlaşma'nın geçerliliği Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılımıyla sona erecektir.

2. Bu Anlaşma, Anlaşmacı Taraflar'ın karşılıklı onayıyla değiştirilebilir.

3. Anlaşmacı Taraflar'dan herhangi biri, diğer Anlaşmacı Tarafa 12 ay öncesinden yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşma'dan çekilebilir.

MADDE 14

Geçerli Metinler

Danimarka, Hollanda, İngiliz, Fin, Fransız, Alman, Yunan, İtalyan, Portekiz, İspanyol, İsveç ve Türk dillerinde birer nüsha olarak düzenlenen ve bütün nüshaları eşit derecede geçerli olan bu Anlaşma, Anlaşmacı Taraflar'a asıl nüshaları gönderecek olan Avrupa Birliği Konseyi Genel Sekreterliği'nin arşivlerinde saklanacaktır.

5138

21.4.2004

EK-A

Madde 2(2)' de sözü edilen önlemlere tâbi maddeler

Acetone
Anthranilic Acid
Ethyl Ether
Hydrochloric Acid
Methyl Ethyl Ketone
Phenylacetic Acid
Piperidine
Sulphuric
Acid Toluene

EK-B

Madde 2(3)'te sözü edilen önlemlere tâbi maddeler

N-Acetylanthranilic Acid
Acetic Anhydride
Ephedrine
Ergometrine
Ergotamine
Isosafrole
Lysergic Acid
3,4-Methylenedioxyphenyl-2-propanone
Norephedrine
1-Phenyl-2-propanone
Piperonal
Potassium Permanganate
Pseudoephedrine
Safrole

Not: Gerektiği durumlarda, maddelerin listesi tuz oranlarına ilişkin bir referansı mutlaka içermelidir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
37	38	16
45	72	258
47	76	247:248, 312:326

I- Gerekçeli 401 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali İçişleri, Sağlık, Tarım , Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/727